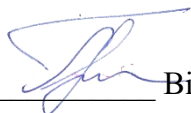

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Історичний факультет
Кафедра історичного краєзнавства

Затверджено
на засіданні кафедри
історичного краєзнавства
історичного факультету
Львівського національного університету
ім. Івана Франка
(протокол № 1 від 28.08. 2025 р.)

Завідувач кафедри Віктор ГОЛУБКО

Силабус
з навчальної дисципліни «Історія України»
що викладається в межах ОПШ «Географія та регіональні студії» першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю С6 Географія та регіональні студії

Назва курсу	Історія України
Адреса викладання курсу	Географічний факультет, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. П. Дорошенка, 41, м. Львів, 79000, Україна
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Історичний факультет. Кафедра історичного краєзнавства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань: С. Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини Спеціальність: С6 Географія та регіональні студії
Викладачі курсу	Кандидат історичних наук, доцент Федик Іван Ігорович.
Контактна інформація викладачів	ivan.fedyk@lnu.edu.ua;
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекційних або семінарських занять (дистанційно в програмі Microsoft Teams, або в аудиторії, згідно розкладу)
Сторінка курсу	https://geography.lnu.edu.ua/academics/bachelor/geography-and-regional-studies
Інформація про курс	Дисципліна «Історія України» є навчальною дисципліною для спеціальності С6 Географія та регіональні студії, що викладається в межах ОПП «Географія та регіональні студії» у першому семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Коротка анотація курсу	Курс побудований так, щоб дати слухачам необхідні фактичні дані та теоретичні знання, які допоможуть сформувати повне розуміння історичного розвитку України. У програмі розглядаються основні події політичного життя, важливі історичні діячі, а також соціально-економічні зміни, що відбувалися на території України. Окремі розділи присвячені головним етапам духовного й культурного становлення українського суспільства. Особливий акцент зроблено на біографіях видатних державних, політичних, військових, релігійних, культурних, освітніх і наукових діячів. Також подано огляд основних тенденцій соціально-економічного та культурного розвитку українських земель.
Мета та цілі курсу	Мета вивчення дисципліни «Історія України» полягає в розширенні знань про минуле українських територій, зокрема про закономірності становлення та розвиток українського народу і державності, а також у знайомстві з найважливішими здобутками української культури та усвідомленні місця України в глобальному історичному процесі. Отримані під час навчання знання допоможуть студентам краще орієнтуватися в сучасних суспільно-політичних подіях, зрозуміти власну участь у них, глибше осмислити політичну географію України та сприятимуть формуванню політичної культури й гуманітарних цінностей. Цілі курсу: Слухачі курсу мають опанувати навички критичного опрацювання рекомендованих джерел та літератури, уміти аналізувати фактичний матеріал, порівнювати його й робити обґрунтовані висновки.

	<p>Важливо також отримати розуміння загальних тенденцій розвитку українських земель у межах конкретного історичного періоду.</p> <p>Відповідно до освітньо-професійної програми вивчення дисципліни сприяє набуттю здобувачами вищої освіти таких компетентностей:</p> <p>ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ФК 2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Грицак Я. Подолати минуле. – Київ, 2022. 2. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. - Харків, 2022. 3. Грицак Я. Нарис історії України: формування модерної української нації XIX–XX ст.– Київ, 2022. 4. Яковенко Н. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця XVIII ст. Вид. 4-те, перероблене та розширене: Київ: Критика, 2009. 5. Україна в XIX столітті: людність та імперії / Валентина Шандра, Олена Аркуша; НАН України, Ін-т історії України. — Київ: Академперіодика, 2022. 6. Перелом: війна Росії проти України у часових пластах і просторах минувшини. Діалоги з істориками : у 3-х кн. / упоряд.: Г. Боряк, О. Ясь ; відп. ред. В. Смолій ; НАН України, Інститут історії України. - Київ : Інститут історії України НАН України, 2022-2023. - 3 кн. 7. Мицик Бажан О. Від трипільців до кіборгів. Коротка історія України. Видання друге. – Київ, 2020. 8. Історія України від найдавніших часів до сьогодення: Зб. документів і матеріалів. – Київ, Чернівці, 2008. 9. Грушевський М. Новий період історії України. – Київ, 1992. 10. Історія українського селянства: Нариси в 2-х томах / Відп. ред. В. А. Смолій.– Київ, 2006.– Том 1–2. 11. Історія України в особах: IX–XVIII ст. – Київ, 1993. 12. Історія України в особах: XIX–XX ст. – Київ, 1995. 13. Історія України/Керівник авт. кол. Ю.Зайцев. – Львів, 1996.І 14. Підкова І., Шуст Р. Довідник з історії України.– Київ, 2001. 15. Політична система для України: історичний досвід і виклики сучасності / Інститут історії України НАН України; Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса.– Київ, 2008. 16. Історія України в особах: IX-XVIII ст. – К., 1993.

	<p>17. Лановик Б.Д., Лазарович М.В. Історія України. Навчальний посібник.-К.,2006.</p> <p>18. Полонська-Василенко Н. Історія України. - Т.1.-К.,1992.</p> <p>19. Федик І. І. The Impact of the Pacification on the Ideological development of Ukrainian National democrats. Наукові зошити історичного факультету Львівського університету, № 21, (2020): 41-48. http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/snote/article/view/3102</p> <p>20. Федик І. І. The Review of: Beers, F. Burton. World History: Patterns of Civilizations. (New Jersey: Prentice Hal, 1990), 904. ISBN 10:0139686452, ISBN 13:9780139686450. Наукові зошити історичного факультету Львівського університету, № 22, (2022): 175-178.</p> <p>21. Федик І. І. The Features of Hybrid Warfare in German Actions towards Poland in 1930s. Наукові зошити історичного факультету Львівського університету, № 23, (2022): 437-441.</p> <p>22. Федик І. І. Польська поліція у ставленні влади до єврейських лівих організацій у міжвоєнній Галичині. Наукові зошити історичного факультету Львівського університету. 2023. Вип. 24. С. 271–280.</p> <p>23. Федик І. І. Відзначення річниць державності як частина національної політики Польщі в Галичині у міжвоєнний період. Наукові зошити історичного факультету Львівського університету. 2024. Вип. 25. http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/snote/article/view/4548</p>
Тривалість курсу	1 семестр
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять. З них 16 години лекцій, 16 год. практичних занять, 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення курсу його учасник буде</p> <p><u>Знати:</u> перебіг основних подій політичного процесу, його діячів, соціально-економічні зміни, що відбулися на українських землях, основні етапи духовного і культурного життя українського суспільства, біографічні дані про видатних представників духовенства, культури, освіти і науки, загальні тенденції розвитку українських земель.</p> <p><u>Вміти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Визначати хронологічну послідовність історичних подій; хронологічно співвідносити процеси, які відбувалися на землях України із загальноєвропейськими тенденціями історичного руху. ▪ Показувати на історичній карті території розселення українців, територіальні зміни, що відбувалися, і співставляти їх із сучасними кордонами України. ▪ Характеризувати політико-адміністративний устрій України на різних історичних етапах, форми та засади функціонування української державності. ▪ Визначати сутність української національної ідеї, причини розвитку та особливості українського національного та суспільно-політичного рухів у контексті націєтворчих процесів у Центрально-Східній Європі.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Пояснювати економічні та соціальні процеси на території України, сутність переходу від традиційного до індустріального суспільства; називати основні риси модерного суспільства. ▪ Описувати та порівнювати становище українського населення та риси повсякденного життя українців на різних етапах історичного розвитку та у складі різних державних утворень. ▪ Описувати явища культурного та духовного життя; порівнювати ідеї та цінності минулого з сучасними державотворчими ідеями та культурними цінностями українців. ▪ Аналізувати економічну, політичну та культурну активність інших етносів/націй на території України; характеризувати міжнаціональні відносини та наводити приклади взаємодії між українським та іншими національними рухами на території України. ▪ Визначати місце та роль українців у складі Речі Посполитої, Російської імперії, Австрійської (Австро-Угорської) монархії, Радянського Союзу та інших політичних утворень, наводити приклади українського вкладу в буття цих держав. ▪ Визначати суспільну значущість історичних подій, тенденції розвитку українського суспільства, які домінували на різних історичних етапах, та причинно-наслідкові зв'язки. ▪ Шукати історичну інформацію та користуватися різними джерелами інформації (науковими монографіями, науково-популярними працями, енциклопедіями, періодичними виданнями та ін.). ▪ Критично оцінювати історичну інформацію та інтерпретувати її з урахуванням множинності підходів; формувати власну точку зору та представляти її в усній та писемній формі. <p>Очікувані результати навчання:</p> <p>ПРН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.</p> <p>ПРН 12. Пояснювати територіальну організацію суспільства, процеси соціально-економічного, культурного та політичного розвитку регіонів.</p> <p>ПРН 13. Аналізувати та оцінювати потенціал регіонів, у тім числі природний, демографічний, соціально-економічний, культурний.</p>		
Ключові слова	Україна, історія, державне будівництво, українська нація		
Формат курсу	Очний		
Теми	Форма заняття	Література, ресурси	Завдання, години
Змістовий модуль 1			
1. Вступ. Державотворчі процеси в епоху раннього середньовіччя. Формування Київської держави у IX -	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Щодра О. Слов'яни і Русь на трансконтинентальних торговельних шляхах Раннього Середньовіччя. Наукові зошити історичного факультету Львівського університету. Збірник наукових праць. Випуск 23. Льві: ЛНУ, - 2022. 2. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України. — 2-е вид., перероб. та розшир. — К., 2005. 	6 (2/4)

першій половині XI ст.		<ol style="list-style-type: none"> 3. <i>Баран В.</i> Давні слов'яни. Україна крізь віки.– Київ,1998, Т.3. 4. <i>Грушевський М.</i> Звичайна схема «руської» історії й справа раціонального укладу історії східного слов'янства // Вивід прав України. Львів, 1992. 5. Давня історія України: В 3 т.– Т.1,2.– Київ,1997–1998. 6. Літопис Руський. За Іпатським списком / Переклад Л.Махновця.– Київ,1989. 7. <i>Федик І. І.</i> The Review of: Beers, F. Burton. World History: Patterns of Civilizations. (New Jersey: Prentice Hal, 1990), 904. ISBN 10:0139686452, ISBN 13:9780139686450. Наукові зошити історичного факультету Львівського університету, № 22, (2022): 175-178. 	
2. Політична трансформація Київської Русі у другій половині XI - першій половині XIII століття.	Семінарське заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Войтович Л.В.</i> Князівські династії Східної Європи (кінець IX - початок XVI ст.). Склад, суспільна і політична роль. Історико-генеалогічне дослідження. -Львів, 2000. 2. <i>Войтович Л.В.</i> Княжа доба на Русі: портрети еліти. - Біла Церква, 2006. 3. Давня історія України: У 2 кн. /П.Толочко (кер. авт. кол.), Д.Козак, С.Крижицький та ін. -К.,1995. 4. <i>Котляр М. Ф.</i> Як і чому настала роздробленість на Русі (XII–XIII ст.).– Київ,1998 //НАН України. Ін–т історії України. Історичні зошити. 5. <i>Котляр М.</i> Данило Галицький. Біографічний нарис.– Київ,2002. 6. <i>Крип'якевич І.</i> Галицько-Волинське князівство. – К., 1984. 	8 (2/6)
3. Державно-правовий та політичний статус українських земель у XIV–першій половині XVI ст. Феномен українського козацтва	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Горобець В.</i> Україна та імперія в ранньомодерну добу: чи була Козацька держава failed state? / Відп. ред. В. Смолій. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2023. 116 с. 2. <i>Плохій С.</i> Загублене царство. Історія «Русского мира» з 1470 року до сьогодні. – Київ: Фоліо, 2019. 3. <i>Щербак В.О.</i> Українське козацтво: Формування соціального стану. Друга половина XV- середина XVII ст. – К.,2000. 4. Володарі гетьманської булави: Історичні портрети. – Київ, 1995. 5. <i>Гудзяк Б.</i> Криза і реформа: Київська митрополія, Царгородський патріархат і генеза Берестейської унії / переклад з англ. Марії Габлевич, під ред. Олега Турія.– Львів: Інститут історії Церкви Львівської Богословської академії, 2000. 6. <i>Апанович О.</i> Гетьмани України і кошові отамани Запорізької Січі.- К.,1993. 	8 (2/6)

		<p>7. Володарі Гетьманської булави: Історичні портрети. - К.,1995.</p> <p>8. <i>Голобуцький В.</i> Запорозьке козацтво.-К.,1994.</p>	
4. Суспільно-політичний феномен українського козацтва	Семінарське заняття	<p>1. <i>Горобець В.</i> Україна та імперія в ранньомодерну добу: чи була Козацька держава failed state? / Відп. ред. В. Смолій. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2023. 116 с.</p> <p>2. <i>Сас П.</i> Гетьман Сагайдачний — бич Господній московитів. Київ: ТОВ "Видавництво "Кліо", 2023. 360 с.</p> <p>3. Володарі Гетьманської булави: Історичні портрети. - К.,1995.</p> <p>4. <i>Голобуцький В.</i> Запорозьке козацтво.-К.,1994.</p> <p>5. <i>Щербак В.О.</i> Українське козацтво: Формування соціального стану. Друга половина XV – середина XVII ст. – К.,2000.</p> <p>6. <i>Яворницький Д.</i> Історія запорозьких козаків: У 3 т. – К.,1990-1991.</p>	6 (2/4)
5. Українська революція середини XVII ст.	Лекція	<p>1. <i>Винниченко О.</i> "Столичне місто": Львів як місце проведення сеймиків і з'їздів у 1648–1651 роках. Вісник Львівського університету. Серія історична. № 54. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022.</p> <p>2. <i>Герасимчук В.</i> Матеріали до історії козаччини ХУІІ ст.– Львів,1994.</p> <p>3. Документи Богдана Хмельницького (1648–1657) / Упорядники І.Крип'якевич та І.Бутич. – Київ,1961.</p> <p>4. Універсали Богдана Хмельницького 1648–1657.– Київ,1998.</p> <p>5. Володарі гетьманської булави: Історичні портрети. – Київ, 1995.</p> <p>6. <i>Крип'якевич І.</i> Богдан Хмельницький. – Львів, 1990.</p> <p>7. <i>Смолій В., Степанков С.</i> Богдан Хмельницький. – Київ, 1995.</p>	6 (2/4)
6. Руїна та подолання її наслідків. Україна в добу гетьмана Івана Мазепи.	Семінарське заняття	<p>1. <i>Горобець В.</i> Україна та імперія в ранньомодерну добу: чи була Козацька держава failed state? / Відп. ред. В. Смолій. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2023. 116 с.</p> <p>2. <i>Горобець В.</i> Українські наративи європейської соціокультурної спадщини: традиції та практики самоврядності в Гетьманаті. Аналітична записка / Відп. ред.актор В. А. Смолій. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2024. 36 с.</p>	6 (2/4)

		<ol style="list-style-type: none"> 3. Військові кампанії доби гетьмана Івана Мазепи в документах /Упорядник С.Павленко.– Київ,2007. 4. Універсали Івана Мазепи 1687– 1709.– Львів, 2002. 5. <i>Борщак І., Мартель Р.</i> Іван Мазепа. Життя й пориви великого гетьмана. Київ, 1991. 6. Володарі гетьманської булави: Історичні портрети. – Київ, 1995. 7. <i>Оглоблин О.</i> Гетьман Іван Мазепа та його доба /ред. Л.Винар.– Нью-Йорк,Київ,Львів,2001. 8. <i>Субтельний О.</i> Мазепинці. – Київ, 1994. 	
7. Руйнування державних структур Гетьманщини та інтеграція українських земель до складу Російської імперії.	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Мельник Л. Г.</i> Політична історія Гетьманщини ХУІІІ ст. у документах і матеріалах: Навч. посібник.– Київ,1997. 2. Володарі гетьманської булави: Історичні портрети. – Київ, 1995. 3. <i>Гуржій О.</i> Українська козацька держава в другій половині ХVІІІ ст.: кордони, населення, право. – К., 1996. 4. <i>Козут З.</i> Російський централізм і українська автономія. Ліквідація Гетьманщини 1760–1830.– Київ, 1996. 	6 (2/4)
Змістовий модуль 2			
8. Інституційний розвиток та ідейні основи українського національного руху наприкінці ХVІІІ -ХІХ ст.	Семінарське заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Агеева В.</i> За лаштунками імперії. Есеї про українсько-російські культурні відносини. – Київ: Віхола, 2022. 2. <i>Мудрий М. М.</i> "Не все правда, що там сказано, а много правди замолчано": ідейно-культурний клімат у Галичині в переддень "Весни народів". Україна-Польща: історична спадщина і суспільна свідомість. 2022. Вип. 15. С. 46-80. URL: http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0001405428 3. Кирило-Мефодіївське товариство: У 3 т. / АН УРСР. Археограф. комісія та ін.; упоряд. М. І. Бутич, І. І. Глизь, О. О. Франко; редкол.: П. С. Сохань (голов. ред.) та ін.– Київ, 1990.– Т. 1–3.Літопис нескореної України. Документи, матеріали, спогади.– Кн.1.– Львів,1993;– Кн.2.– Львів,1997; – Кн. 3.– Львів,2002. 4. <i>Гудь Б.</i> Загибель Аркадії. Етносоціальні аспекти українсько-польських конфліктів ХІХ– першої половини ХХ століть.– Львів,2006. 5. <i>Заярнюк А.</i> Ідіоми емансипації. «Визвольні» проекти і галицьке село в середині ХІХ століття.– Київ, 2007. 6. <i>Кирчів Р. Ф.</i> Етнографічно-фольклористична діяльність «Руської трійці» / АН УРСР. 	8 (2/6)

		<p>Львівське відділення Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. – Київ, 1990.</p> <p>7. <i>Когут З.</i> Російський централізм і українська автономія. Ліквідація Гетьманщини 1760–1830.– Київ, 1996.</p> <p>8. <i>Крижановська О. О.</i> Поміщицькі селяни Правобережної України у 30–50-х роках XIX ст. (умови життя, суспільно–політичний світогляд, соціальний темперамент) / НАН України. Інститут історії України.– Київ, 2008.</p> <p>9. <i>Круглашов А.</i> Драма інтелектуала: політичні ідеї Михайла Драгоманова.– Чернівці, 2000.</p> <p>10. <i>Нахлік Є.</i> Доля – Los – Судьба: Шевченко і польські та російські романтики.– Львів, 2003.</p> <p>11. <i>Нахлік Є. К.</i> Пантелеймон Куліш: Особистість, письменник, мислитель: У 2 т. / НАН України. Львівське відділення Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка. Серія «Літературознавчі студії». Вип. 11/12.– Київ, 2007.– Т. 1: Життя Пантелеймона Куліша: Наукова біографія; Т. 2: Світогляд і творчість Пантелеймона Куліша.</p> <p>12. <i>Сарбей В. Г.</i> Національне відродження України.– Київ, 1999.– [Україна крізь віки.– Том 9].</p> <p>13. <i>Світленко С. І.</i> Народництво в Наддніпрянській Україні 60–80-х років XIX століття: Теоретичні проблеми джерелознавства та історії.– Дніпропетровськ, 1999.</p> <p>14. <i>Сухий О.</i> Від русофільства до москвофільства (російський чинник у громадській думці та суспільно–політичному житті галицьких українців у XIX столітті).– Львів, 2003.</p>	
<p>9. Модернізація українського суспільства на початку XX ст.</p>	<p>Лекція, семінарське заняття</p>	<p>1. Соціально-економічна модернізація в Україні (друга половина XIX – початок XX ст.). Аналітична записка / Відп. ред. О. П. Реснт. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2023. 98 с.</p> <p>2. Від аристократії до еліти: домодерні та модерні ідентичності, ієрархії та середовище правлячої верхівки”: Програма та матеріали. Кам’янець-Подільський, 20 червня 2023 р. Київ: НАН України, Ін-т історії України, 2023. 64 с.</p> <p>3. <i>Лисенко О.</i> Соціально-економічні процеси в Україні в кінці XIX – на початку XX ст. в світлі зовнішньополітичних протистоянь і їхній вплив на подальші історичні події / Соціально-економічна модернізація в Україні (друга половина XIX – початок XX ст.). Аналітична записка / Відп. ред. О. П. Реснт. НАН України.</p>	<p>8 (4/4)</p>

		<p>Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2023.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Україна в ХІХ столітті: людність та імперії / В. Шандра, О. Аркуша; НАН України, Ін-тут історії України. Київ : Академперіодика, 2022. Т. 1. 436 с 5. Українські політичні партії кінця ХІХ – початку ХХ ст.: Програмові і довідкові матеріали / Упорядники В.Ф.Шевченко та ін.– Київ,1993. 6. <i>Гудь Б.</i> Загибель Аркадії. Етносоціальні аспекти українсько-польських конфліктів ХІХ– першої половини ХХ століть.– Львів,2006. 7. Історія січових стрільців. – Київ, 1992. 8. <i>Качараба С., Рожик М.</i> Українська еміграція. Еміграційний рух зі Східної Галичини та Північної Буковини у 1890– 1914 рр.– Львів, 1995. 9. <i>Лазарович М.</i> Легіон Українських січових стрільців.– Тернопіль,2005. 10. <i>Присяжнюк Ю. П.</i> Українське селянство Наддніпрянської України: соціоментальна історія другої половини ХІХ – початку ХХ ст.– Черкаси, 2007. 	
<p>10. Українська національна революція 1917-1920 рр. (Період УНР Центральної Ради та Гетьманату)</p>	<p>Лекція</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Українська Центральна Рада: Документи і матеріали: У 2 т. – Київ,1996–1997. 2. Хроніка української революції 1917-1921 рр. Науково-довідкове видання. Ч. 2: 1919-1921 рр. / Авт. кол.: В. Верстюк (кер. авт. кол.), Г. Басара-Тилищак, О. Бойко, О. Кудлай, О. Лупандін, Т. Осташко, Р. Тимченко, В. Скальський. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2022. 550 с. 3. <i>Пиріг Р.</i> Гетьманат Павла Скоропадського: комплекс малоросійства правлячої еліти / Український історичний журнал .- Київ. - 2023. - Вип. 4. 4. <i>Добко Т., Дуднік О.</i> Українська революція (1917–1921) у бібліографічних покажчиках : монографія / Тетяна Добко, Олександр Дуднік ; наук. ред. Л. А. Дубровіна ; 5. НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2022. 6. <i>Верига В.</i> Визвольні змагання в Україні 1914–1923 рр. У 2 т. –Львів,1998. 7. <i>Голубко В.</i> Армія Української Народної Республіки. Утворення та боротьба за державу 1917–1918.– Львів,1997. 8. <i>Реєнт О.</i> Павло Скоропадський.– Київ,2003. 	<p>4 (2/2)</p>

<p>11. Українська національна революція 1917-1920 рр. (ЗУНР, УНР періоду Директорії)</p>	<p>Семінарське заняття</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми вивчення історії Української революції 1917-1921 рр. : зб. наук. пр. / Нац. акад. наук України, Ін-т історії України НАН України. Вип.17. - Київ, 2022. 2. <i>Верига В.</i> Визвольні змагання в Україні 1914–1923 рр. У 2 т. –Львів,1998. 3. <i>Литвин М., Науменко К.</i> Історія ЗУНР. – Львів, 1995. 4. <i>Сергійчук В.</i> Симон Петлюра.– Київ, 2009. 	<p>4 (2/2)</p>
<p>12. Національно-визвольний рух в Україні 20-х – 80-х рр. XX ст.: еволюція світоглядних концепцій та методів діяльності (Український визвольний рух у міжвоєнний період)</p>	<p>Лекція, семінарське заняття</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ева Томпсон. Трубадури імперії. Російська література і колоніалізм. – Київ: Наш формат, 2023. 2. Українське суспільство в 1960—1980-х рр.: Історичні нариси. Колективна монографія. Відп. ред. Віктор Даниленко. Київ: Інститут історії України НАН України, 2022. 959 с. 3. <i>Якубова Л.</i> Примаченко Я. В обіймах страху і смерті. Більшовицький терор в Україні. – Х.: КСД, 2016. 544с. 4. <i>Запшкільняк Л.</i> Історія в Українському таємному університеті (1921–1925 рр.)/ Наукові зошити історичного факультету Львівського університету. Збірник наукових праць. Випуск 23.- Львів: ЛНУ, 2022. 5. Великий голод в Україні 1932–1933 років: У 4 т.– Київ,2008. 6. <i>Гладун О., Левчук Н., Воловина О.</i> Ще раз про кількість втрат унаслідок Голодомору: експертна оцінка. Український історичний журнал .- Київ. - 2023. - Вип. 5. 7. Голод 1921– 1923 років на Україні: Зб. документів і матеріалів.– Київ,1993. 8. Документи і матеріали з історії Організації українських націоналістів. – Київ, 2004. 9. Розсекречена пам'ять: Голодомор 1932– 1933 років в Україні в документах ГПУ–НКВД.– Київ, 2008. 10. <i>Баран В., Токарський В.</i> Україна: західні землі:1939–1941.– Львів,2009. 11. <i>Білас І.</i> Репресивно-каральна система в Україні. 1917–1953. Кн. 1–2. Київ,1994. 12. <i>Вегеш М.</i> Карпатська Україна (1938-1939).– Ужгород, 1993. 13. <i>В'ятрович В, Забілий Р., Дерев'яний І., Содоль П.</i> Українська повстанська армія. Історія нескорених.– Львів,2008. 14. <i>Гудь Б.</i> Загибель Аркадії. Етносоціальні аспекти українсько-польських конфліктів ХІХ– першої половини ХХ століть.– Львів,2006. 15. <i>Коваль М.</i> Україна: 1939– 1945. Маловідомі і 	<p>8 (4/4)</p>

		<p>непрочитані сторінки історії. –Київ, 1995.</p> <p>16. <i>Плічко А.</i> Оцінки кількості жертв Львівського погрому 1941 року. Львів: Наукове товариство ім. Шевченка, 2022.</p> <p>17. <i>Косик В.</i> Україна і Німеччина у 2-й світовій війні. – Париж; Нью-Йорк; Львів, 1993.</p> <p>18. <i>Кульчицький С.</i> Комунізм в Україні: перше десятиріччя (1919–1928). – Київ, 1996.</p> <p>19. <i>Кульчицький С.</i> Ціна «великого перелому». – К., 1991.</p> <p>20. <i>Кульчицький С.</i> 1933: трагедія голоду. – К., 1989.</p> <p>21. <i>Шаповал Ю.</i> Україна 20–50-х років. – Київ, 1993.</p> <p>22. <i>Федик І. І.</i> The Impact of the Pacification on the Ideological development of Ukrainian National democrats. Наукові зошити історичного факультету Львівського університету, № 21, (2020): 41-48. http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/snote/article/view/3102</p> <p>23. <i>Федик І. І.</i> The Features of Hybrid Warfare in German Actions towards Poland in 1930s. Наукові зошити історичного факультету Львівського університету, № 23, (2022): 437-441.</p> <p>24. <i>Федик І. І.</i> Польська поліція у ставленні влади до єврейських лівих організацій у міжвоєнній Галичині. Наукові зошити історичного факультету Львівського університету. 2023. Вип. 24. С. 271–280.</p> <p>25. <i>Федик І. І.</i> Відзначення річниць державності як частина національної політики Польщі в Галичині у міжвоєнний період. Наукові зошити історичного факультету Львівського університету. 2024. Вип. 25. http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/snote/article/view/4548</p>	
<p>13. Національно-визвольний рух в Україні 20-х – 80-х рр. XX ст.: еволюція світоглядних концепцій та методів діяльності.</p>	<p>Лекція</p>	<p>1. <i>Козицький А.</i> Кремлівська брехня про Голодомор 1932–1933 рр. в Україні. – Київ: Література та мистецтво, 2023.</p> <p>2. <i>Кульчицький С.</i> Як насправді виглядав російсько-радянський соціалізм // Світогляд. - Київ, 2023. - № 18 (6). - С.46-57.</p> <p>3. Акція «Вісла». Документи. – Львів, 1997.</p> <p>4. <i>Сергійчук В.І.</i> Десять буремних літ: західноукраїнські землі у 1944– 1953 рр.: нові документи.– Київ, 1998.</p> <p>5. <i>Сергійчук В.</i> ОУН– УПА в роки війни: Нові документи і матеріали. Київ, 1996.</p> <p>6. Український правозахисний рух: Документи й матеріали київської української громадської</p>	<p>6 (2/4)</p>

		<p>групи сприяння виконанню Гельсінських угод. – Торонто, Балтимор, 1979.</p> <p>7. <i>Баран В.</i> Україна після Сталіна: нарис історії 1953–1985. – Львів, 1992.</p> <p>8. <i>Білас І.</i> Репресивно-каральна система в Україні. 1917–1953. Кн. 1–2. Київ, 1994.</p> <p>9. <i>Воронов І., Пилявець Ю.</i> Голод 1946–1947 рр. – Київ, 1991.</p> <p>10. <i>Зайцев Ю.</i> Дисиденти: опозиційний рух 60–80-х рр. // Сторінки історії України. – Львів, 1992.</p> <p>11. <i>Шаповал Ю.</i> Україна 20–50-х років. – Київ, 1993.</p>	
<p>14. Українське державотворення в умовах незалежності</p>	<p>Семінарське заняття</p>	<p>1. <i>Плохій С.</i> Російсько-українська війна. Повернення історії. – Київ: Клуб сімейного дозвілля, 2023.</p> <p>2. <i>Мокрик Р.</i> Бунт проти імперії. Українські шістдесятники. -Київ, 2023.</p> <p>3. <i>Тімоті Снайдер.</i> Шлях до несвободи: Росія, Європа, Америка. Київ: Човен, 2023.</p> <p>4. <i>Якубова Л. Д.</i> Рашизм: Звір з безодні / НАН України. Інститут історії України. Київ: Академперіодика, 2023. 318 с.</p> <p>5. <i>Лисенко О. Є., Маєвський О. О.</i> Дегуманізація образу українців у російському пропагандистському дискурсі: Нарис / За ред. В. Смоля. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2023. 82 с.</p> <p>6. <i>Віднянський С.</i> Еволюція взаємовідносин України і Європейського Союзу в умовах російсько-української війни та їх вплив на трансформацію українського суспільства. Аналітична доповідь / Відп. ред. В. Смолій. НАН України. Інститут історії України. Київ: Інститут історії України, 2023. 64 с.</p> <p>7. Конституція України. – Київ, 2021. Див: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/commemorative_constitution_2021.pdf.</p> <p>8. Майдан. Від першої особи. 45 історій Революції гідності. – К., 2015.</p> <p>9. <i>Голубко В.</i> Всеукраїнський референдум 1 грудня 1991 р. і IV Універсал 1918 р.: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції “Україна Незалежна: історія і сучасність” (до 30-річчя Всеукраїнського референдуму щодо незалежності України). Львів, 1 грудня 2021 року. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022.</p> <p>10. <i>Середяк А.</i> Відродження сталінізму в сучасній Росії, або добре, що ми не там. Матеріали Всеукраїнської наукової конференції “Україна Незалежна: історія і сучасність” (до 30-річчя Всеукраїнського референдуму щодо</p>	<p>6 (2/4)</p>

		<p>незалежності України). Львів, 1 грудня 2021 року Львів, 2022.</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. <i>Гай-Нижник П.П.</i> Росія проти України (1990-2016): від політики шантажу і примусу до війни на поглинання та спроби знищення. – К.,2017. 12. Економічний розвиток національного господарства України: особливості та моделі в умовах постіндустріального суспільства : монографія / О. В. Пирог ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2013. 13. Зовнішня політика України в умовах глобалізації 1991-2003. Анотована історична хроніка міжнародних відносин. /Відп.ред. С.В. Віднянський – К.,2004. 14. <i>Коріненко П.С., Терещенко В.Д., Бармак М.В.</i> Курс лекцій з історії України у 4-х частинах.- Ч.4.- Тернопіль,2007.- 400 с. 15. <i>Кульчицький С. В.</i> Помаранчева революція / Інститут історії України НАН України. - К.: Генеза, 2005. 16. <i>Литвин В.М.</i> Україна на зламі тисячоліть (1991-2000рр.).- К.,2000. 17. <i>Литвин В.</i> Україна – 2004. Події, документи, факти: В 3-х томах - К.,2005. 18. <i>Малик Я.Й., Вол Б.Д., Занько Ю.С.</i> Інтеграційні процеси на пострадянському просторі. - Львів, 2007. 19. Нариси з історії дипломатії України. – К.,2001.- 736 с. 20. Політична історія України ХХ ст. / Голова ред. колегії І.Ф.Курас: У 6-ти томах.- Т.6.-К.,2006. 21. Революція Гідності 2013-2014 рр. та агресія Росії проти України: наук.-метод. матеріали за заг. ред. Павла Полянського. - Київ : Ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. 22. <i>Сухий О.</i> На шляху до незалежності: Декларація про державний суверенітет України. Матеріали Всеукраїнської наукової конференції “Україна Незалежна: історія і сучасність” (до 30-річчя Всеукраїнського референдуму щодо незалежності України). Львів, 1 грудня 2021 року. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 23. <i>Чура В.</i> Руйнація компартійної влади на західноукраїнських землях наприкінці 80-х – початку 90-х років ХХ століття. -0 Львів,2013. 24. <i>Яневський Д.</i> Хроніка „Помаранчевої” революції. - К., 2005. 25. <i>Кузьо Т.</i> Війна Путіна проти України. Революція, націоналізм і криміналітет / Наук. ред.: В.
--	--	---

		Ліхачов, І. Винокуров; Пер. з англ. А. Павлишина. Національний університет "Кієво-Могилянська академія"; Центр європейських гуманітарних досліджень; Центр досліджень історії та культури східноєвропейського єврейства. - К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2018. 560 с.	
Підсумковий контроль	Залік в кінці семестру		
Пререквізити	Для вивчення курсу учасники потребують базових знань із курсу Історія України загальноосвітньої середньої школи, достатніх для сприйняття категоріального апарату, розуміння джерел.		
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватись під час викладання курсу	Презентації, лекції, дискусії, модульні контролю.		
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер		
Критерії оцінювання	<p>Оцінювання під час семінарських занять проводиться за 5-ти бальною шкалою. Доповідь на семінарі – від нуля (не готовий) до 5 балів, Модуль – 0-5 балів. Захист реферату – 0-5; письмова аудиторна робота – 0-5 балів; два суттєвих доповнення або участь у позауніверситетських курсах – 5 балів. Підсумковий бал за семестр обчислюється визначенням середнього арифметичного балу помноженого на коефіцієнт 10.</p> <p>Загальні результати нараховуються за наступним співвідношенням: практичні заняття – 100% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Оцінка «відмінно»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - студент у повному обсязі володіє програмним матеріалом, - вільно і логічно-аргументовано висвітлює проблеми історії України, - бачить місце питання, яке розглядається, у контексті загальної теорії історії, <p>Оцінка «добре»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - студент володіє фактичним матеріалом курсу, але допускає окремі неістотні помилки, - висновки й узагальнення, які він зробив, не є вичерпними, <p>Оцінка «задовільно»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - студент в основному володіє фактичним матеріалом курсу, але в окремих аспектах питань припускається істотних помилок, - не в змозі самостійно робити чіткі закінчені висновки й узагальнення та пов'язати теоретичні знання з практикою, - виклад матеріалу утруднений, неповною мірою використовується категоріальний апарат навчальної дисципліни; <p>Оцінка «незадовільно»:</p>		

- студент не володіє матеріалом курсу, не орієнтується в його проблематиці;
- при спробі викладу матеріалу припускається грубих помилок, не може зробити жодних висновків та узагальнень

Залік виставляється на основі семестрових результатів.

- Остаточний заліковий рейтинг оцінюється за формулою: сума оцінок за виступи ділиться на кількість оцінок і множиться на 20. Наприклад: $4+5+4+3=16:4=4 \times 20 = 80$.
- При визначенні середнього арифметичного також враховується відсутність студентів на занятті (наприклад: $5+4+N=9:3 = 3 \times 20=60$).
- Відсутність студента (N) не фіксується коли вона підтверджена поважними причинами: повітряна тривога, хвороба, рішення деканату тощо).

Академічна доброчесність.

Дотримання академічної доброчесності під час вивчення курсу забезпечується:

- обговоренням на першому лекційному занятті норм академічної доброчесності;
- обговоренням на першому лекційному занятті видів, форм і методів навчальної діяльності студента, вимог щодо оцінювання результатів і критеріїв оцінювання;
- повідомлення студентів про наслідки плагіату чи інших форм недоброчесності (їх виявлення в письмовій роботі студента є підставою для незарахування завдання, незалежно від масштабів плагіату чи обману);
- неможливість (заборона) користування мобільними пристроями під час тестування;
- обов'язкове посилання на використані літературні джерела під час підготовки презентації та звіту за самостійну роботу

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою
90 -100	A	Відмінно	Відмінно
81- 89	B	Дуже добре	Добре
71- 80	C	Добре	
61 -70	D	Задовільно	Задовільно
51 -60	E	Достатньо	
0 - 50	FX	Не достатньо	Незадовільно